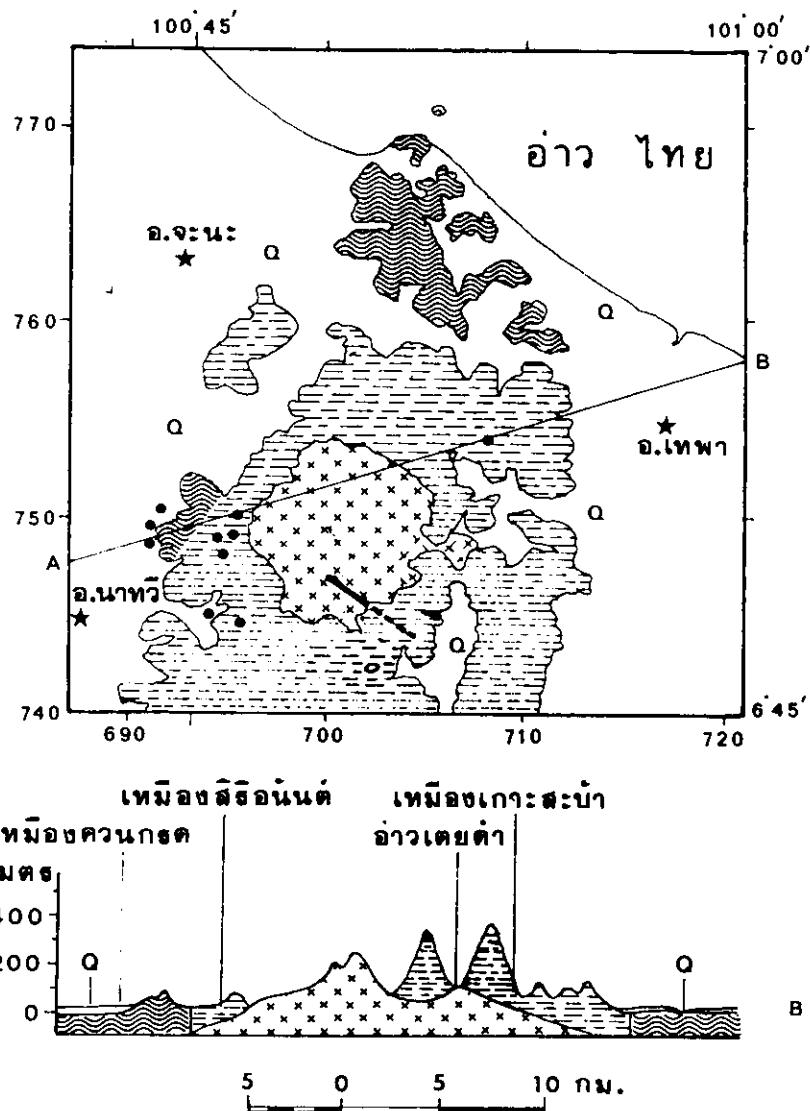

2. ธรณีวิทยาทั่วไป

พื้นที่สำรวจประกอบด้วยหินตะกอน หินแปร หินอัคนี และดิน ทราย กรวด หินตะกอน และหินแปรอายุประมาณ Middle to Late Triassic จากซากดึกดำบรรพ์ชนิด *Daonella* ที่พบเห็นในหินดินดาน บ่งถึงอายุ Ladinian-Kamian (Grant-Mackie et al, 1980) หินอัคนีชนิดแกรนิตอายุประมาณ Late Triassic to Early Jurassic ซึ่งแทรกซ่อนหินตะกอนตั้งกล่าว จากการสรุปของ Ishihara และคณะ (1980) ในการหาอายุของหินแกรนิตจากเหมืองแร่ทุ่งโพธิ์ โดยวิธี K-Ar ได้ 191 ± 6 ล้านปี และดิน ทราย กรวด ที่สะสมในยุค Quaternary (รูปที่ 2)

รูปที่ 2 แผนที่ธรณีวิทยานิเวศวิภาวดี-เกอจะนะ-นาหวี-เหต้า

จ.สังข์ฯ

Quaternary alluvial and terrace deposits: gravel, sand, silt, and clay; recent and old beach sand

Late Triassic to Early Jurassic biotite granite, aplite and quartz veins

Clastic member: sandstone, siltstone, mudstone, shale, and conglomerate

Chert member: fold bedded chert, mudstone, shale, siltstone, sandstone

Tin mine

Quartz dike

Thawi Formation
Triassic

2.1 หินตะกอน

หินตะกอนในบริเวณนี้ สหัสและคณะ (2528) ให้ชื่อว่าหมวดหินนาทวี (Na Thawi Formation) ยุค Triassic ประกอบด้วยหินกรวดมัน หินทราย หินทรายแบ่ง หินดินดาน หินโคลน และหินเชิร์ต สำหรับหินเชิร์ตนั้นไม่ได้ระบุไว้ในแผนที่ธรณีวิทยาของสหัสและคณะ หินตะกอนดังกล่าวในบางบริเวณที่สัมผัสถักกับหินแกรนิตจะถูกแปรสภาพไปเป็นหินที่สมมูลกับหินตะกอนต้นกำเนิด Grant-Mackie และคณะ (1980) สำรวจหินตะกอนที่โผล่สองข้างทางหลวงหมายเลข 42 จากบ้านคลองมะ อำเภอสะเดา ผ่านอำเภอนาทวีไปถึงบ้านลำไพล อำเภอเทพฯ พบร่องรอยมากเป็นหินทรายเม็ดเล็กสลับขั้นกับหินทรายแบ่ง โดยทั่วไปขั้นหินบาง (thin-bedded) มีการวางขั้นแบบเรียงขนาด (graded bedding) และบิดเบี้ยว ตัวความกว้างเป็นชุดหิน turbidite ซึ่งเทียบสัมพันธ์ได้กับหมวดหิน Semanggol ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทย (Gobbett and Hutchison, 1973)

หมวดหินนาทวีในบริเวณนี้ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 หมู่หิน (member) ได้แก่ หมู่หินเชิร์ต และหมู่หินเคลือบ

2.1.1 หมู่หินเชิร์ต (Chert member)

ประกอบด้วยหินเชิร์ต หินโคลน หินดินดาน หินทรายแบ่ง และหินทรายสลับกับ หมู่หินชุดนี้ พบริเวณทางเหนือและตะวันตกของพื้นที่วิจัย เป็น บ้านพรุลุมพี (กริด 056,654) ควบคู่ระหว่างกริด 077,648) บ้านแซะ (กริด 017,575) ควบกรด (กริด 921,492) บ้านปากบาง (กริด 016,674) ลักษณะเด่นของหมู่หิน ได้แก่ ร่องหินเชิร์ตที่คดโค้ง (fold-bedded chert) คดโค้งนอนทับ (recumbent folds) จัดว่าเป็นหมู่หินที่มีอายุแก่

2.1.1.1 หินวิทยา

1) หินเชิร์ต สี light gray N7, medium light gray N6 และมีจุดสีแดงแغان้ำตาล thin-bedded (3-9 ซม.) ที่บ้านพรุลุมพีสลับกับหินโคลนหนา 3 ซม. ที่บ้านแซะสลับกับหินทรายเม็ดละเกียด ที่บ้านปากบางสลับกับหินทรายและหินทรายแบ่ง และที่ควบกรดสลับกับหินโคลน หินดินดาน และหินทรายแบ่ง ภายในได้กล้องจุลทรรศน์ หินเชิร์ตจากบ้านพรุลุมพีและควบกรด จะมีลักษณะของร่องทรงกลม (spherulitic cavity) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.05-0.2 ม. บังก์เป็นวงรี ประจุด้วย wedge shaped twin crystals ของแร่ tridymite อยู่ในเนื้อพื้น (matrix) ที่มีผลึกจิ๋ว รูปร่างเป็นเส้นประสันๆ และมีเส้นแร่ครอสเซอร์ ขนาด 0.02-0.3 ม. ตัดผ่าน นอกจากนี้ตามรอยแตกของเนื้อหิน จะมีแร่เหล็กออกไซด์

แทรกอยู่

2) หินทราย ในบางบริเวณถูกแปรสภาพไปเป็นหินควอตไซต์ เม็ดหยาบ-กลาง-เล็ก very pale orange 10YR 8/2, light gray N7, และ pinkish gray 5YR 8/1 ภายใต้กล้องจุลทรรศน์ หินทรายจากควากรด มีเม็ดกลาง เหลี่ยมถึงกึ่งมน การคัดขนาดขั้นแล้ว เม็ดแร่ควอตซ์ ขนาด 0.1-0.9 มม. เฉลี่ย 0.3-0.5 มม. เนื้อที่เป็นพาก argilaceous และประสาดด้วยชิลิกา ความหนาของขั้นหินทราย medium-to thick-bedded

3) หินทรายแบ่ง หินดินดาน และหินโคลน หินทรายแบ่ง โดยทั่วไปมีสี yellowish gray 5Y 7/2 ที่บ้านทุ่งเนียด (กริด 104,591) สี dark reddish brown 10R 3/4 หินดินดานมีสี pale red 5R 6/4 หินโคลน มีสี light gray N7 หินเหล่านี้จะสลับกับหินเชิร์ต บางท้องที่จะสลับกับหินทราย ความหนาของขั้นหินไม่แน่นอน ตั้งแต่ thin-to thick-bedded

2.1.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างหมู่หิน บริเวณที่หมู่หินเชิร์ตผลลัพธ์จากการขันหินจะคดโค้งแล้ว นักธรณีที่นิยมการเดลี่ยม-รอยเลื่อนและรอยเดือนพบร่วมอยู่ด้วย แนวสัมผัสถักก์หมู่หินเศษขันที่มีอายุน้อย กว่าก็เป็นแนวของรอยเลื่อน WNW ซึ่งผ่านบ้านท่าแมงลักษ์-บ้านเก่าสะบ้า-บ้านเพpa (โดยประมาณ) สถานบริเวณควากรด (กริด 921,491) ก็คงจะมีรอยเลื่อน ที่แยกหมู่หินทั้งสองจากกัน ทำให้ขาดความต่อเนื่อง หมู่หินเชิร์ตมีลักษณะคล้ายกับชุดหินเชิร์ตที่ใกล้ทางหลวงสายอุมาอะ-สงขลา ตรงกริด (843,764) และที่สำนักส่งเสริมชุมชนศักดิ์ (กริด 676,787) ซึ่งจัดอยู่ในยุค Carboniferous

2.1.2 หมู่หินเศษขัน (Clastic member)

ประกอบด้วยหินทรายแบ่ง หินดินดาน และหินโคลน สลับขันหินกัน ไม่มีหินเชิร์ต ช่วงล่างของหมู่หินเศษขันเป็นหินควากรด-ควากรเดลี่ยม ผลลัพธ์บ้านดันแซ (กริด 969,613) หมู่หินนี้วางตัวในแนว NW เทไปทาง NE พบรอยร่องหินแกรนิตลิว ซึ่งแทรกซ่อนขึ้นมาภายหลัง ทำให้หมู่หินเศษขันที่อยู่ใกล้รอยสัมผัส ถูกแปรสภาพเป็นหินแปร หินผลลัพธ์ของขันหินที่กว้างใหญ่ 42 ซึ่งอยู่ทางใต้ของพื้นที่วิจัย จากอุบลราชธานี ถึงบ้านควาหมัก ทางตะวันตก ตะวันตกเฉียงใต้ และทางเหนือของลิวพลูต่อน โดยเฉพาะในบริเวณ เมืองแร่สิริโน้นต์ เมืองเรสทผล เมืองแร่กีจจอง และเมืองแร่เก่าสะบ้า ลักษณะเด่นของหมู่หินเศษขัน คือ การสลับขันของหินทราย หินทรายแบ่ง และหินดินดาน หรือหินโคลน โดยไม่มีหินเชิร์ต ผลลัพธ์ที่ได้แก้ร่องรอยหินบ้านควาหมัก (กริด 052,424) และที่เนินทางตะวันตกของควนน้ำขับ (กริด 078,448)

2.1.2.1 หินวิทยา

1) **หินกรวดมวน-กรวดเหลี่ยม** วางตัวอยู่ล่างสุดของหนูทินเคชชิน ไม่ลึกเท่าบริเวณบ้านดันแซ (กริด 696,613) พนเป็นก้อนหินมวนใหญ่ (boulder) กระจายอยู่บนลาด夷า ประกอบด้วยกรวด (pebble) และกรวดเล็ก (granule) เป็นส่วนใหญ่ในเนื้อพื้นที่เป็นทรายเม็ดหินดึงหินมาก เม็ดหินดึงหินลักษณะเหลี่ยม-กึ่งมน กรวดเป็นหินควอร์ตไซต์ (สีขาวปุ่มอ่อน) หินออร์นแฟล์ส (สีดำ) หินเซร์ท (สีขาวปุ่มและเทาอ่อน) แร่เคลซิไดน์ (สีแดง) และแร่ควอร์ตซ์ (ไม่มีสี) กรวดที่เป็นหินเซร์ทพบมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีกรวดเหลี่ยมและ Clasts ที่มีขนาดใหญ่กว่า 10x10 ซม. เป็นหินควอร์ตไซต์ (สีขาวปุ่มอ่อน) ลักษณะของ Clast ในหินกรวดมวน-กรวดเหลี่ยมนี้คล้ายกับที่คุณเจดี้ (กริด 041,327) และที่เข้าทางตะวันตกของเขาคลองโภก (กริด 004,254) ทางข้างออกจะเป็นหินกรวดมวนที่เขามีเกียรติ (กริด 688,469) ซึ่งแสดงทั้งการวางขั้นเฉียงระดับ (cross bedding) และการวางขั้นแบบเรียงขนาด (graded bedding)

2) **หินทราย** ของหนูทินเคชชินมีลักษณะเม็ดหินดึงหินมาก เหลี่ยม-กึ่งเหลี่ยม การคัดขนาดขั้นกลางถึงขั้นเล็ก (โดยมากเล็ก) สี grayish pink 5R 8/2, grayish orange-pink 5YR 7/2, yellowish gray 5Y 8/1, light gray N7 ถึง very light gray N8 และ white N9 ความหนาของขั้นหินทรายจัดเป็นพาก thin-bedded (โดยมาก) ประมาณ 5-40 ซม. บริเวณใกล้กับหินแกรนิต หินทรายนี้ถูกแปรสภาพไปเป็นหินควอร์ตไซต์

3) **หินทรายแบ่ง หินดินดาน และหินโคลน** หินทรายแบ่งที่พบมักถูกแปรสภาพอ่อน化 สี light gray N7 หินดินดานบางแห่งแปรสภาพเป็น slaty shale สีของหินดินดาน dark reddish brown 10R 3/4, light brownish gray 5YR 6/1 ส่วนหินโคลนสี bluish white 5B 9/1 ความหนาของขั้นหินมีตั้งแต่ laminated, thin-bedded ถึง medium-bedded

2.1.2.2 **ความสัมพันธ์ระหว่างหนูทิน** ทางหลวงหมายเลข 42 จากอำเภอนาหวี-บ้านลำไพล มีรอยเลื่อนใหญ่ขนาดอยู่ทั้งทางตะวันตกและตะวันออก แนวของรอยเลื่อนประมาณ NNE. รอยเลื่อนทางตะวันตก Grant-Mackie and others (1980) ให้ชื่อว่ารอยเลื่อนนาหวี ผ่านอำเภอนาหวีไปทางเหนือตามที่ราบลุ่มน้ำหวี สำนักงานตะวันออกมีรอยเลื่อนผ่านบริเวณตะวันออกของบ้านควบหมัก หรือบ้านควบหมัก (กริด 060,427) ขึ้นไปทางเหนือผ่านบ้านวังใหญ่ (กริด 065,447) Grant-Mackie and others (1980) ได้ประมาณความหนาของขั้นหินด้านตะวันออกของรอยเลื่อนนาหวี เพากัน 8,000 ม. หนูทินเคชชินในช่วงนี้มีขั้นหินคงดี ทำให้เกิดลักษณะขั้นหินโค้งรูปประทุน (anticline) และขั้นหินโค้งรูปประทุนงาย (syncline)

ทรงเขากลับบ้านปานีเยล็อก (กริด 913,422) ขั้นทินเนา NNW. เทไปทาง NE. หินอายุมากกว่าจะอยู่ทางตะวันตก และหินอายุน้อยกว่าอยู่ทางตะวันออก จากรายงานการตรวจพิมพ์ Daonella sumatrensis Voltz ในหินทรายแป้งสีเทาแกรมเมียจากหินมันไหงในคลองหมักหรือคลองหมากอ่านาทวี (เนื่องจากไม่มีการระบุตำแหน่งที่แน่นอนผู้วิจัยเข้าใจว่าคลองหมัก หรือคลองหมากน่าจะเป็นทิวทัศน์ที่หล่อกรูปบ้านคุณหมัก กริด 052,424) อายุ Kamian (Kobayashi and Tokuyama, 1959; Kobayashi et al., 1966) ซึ่งจะมีอายุน้อยกว่า Daonella จากริมทางหลวง กม. 14/16 ระหว่างคลองแม่-นาทวี ตามที่ Grant-Mackie and others (1980) ระบุว่ามีอายุ Ladino-Kamian

2.2 หินแปร

หินแปรในบริเวณวิจัยเกิดจากการกระบวนการแปรสัมผัส (contact metamorphism) การแปรสภาพตะหะคลาสติก (cataclastic metamorphism) และการเปลี่ยนสภาพแบบน้ำร้อน (hydrothermal alteration)

2.2.1 การแปรสัมผัส

กระบวนการแปรสัมผัสอันเนื่องจากพลุตตอนแกรนิตที่แทรกซ่อนขึ้นมา ทำให้หินทรายแปรสภาพเป็นหินควอร์ตไซต์ และหินดินดานแปรเป็นหินชอร์นเฟลส์และหินควอร์ติจิลไลต์ หินควอร์ตไซต์พบบริเวณรอบแกรนิตลิว โดยเฉพาะทางด้านเหนือของพลุตตอน หินควอร์ตไซต์ผลิตทางตะวันออกเฉียงเหนือของเทากรวด (กริด 995,569) ซึ่งห่างจากขอบทางเหนือของพลุตตอนประมาณ 3.0 กม. หินชอร์นเฟลส์พบที่ทุบเนาทางตะวันออกเฉียงใต้ ของบ้าน ไม้แก่นออก (กริด 011,537) อยู่ติดแนวสัมผัสของพลุตตอนทางเหนือ ลักษณะ bedded หนา 5-10 ซม. สลับกับหินควอร์ตไซต์ หนา 10-45 ซม. และที่อ่าวเตยด่า (กริด 062,535) ซึ่งเป็นบริเวณที่มีหินแกรนิตผลลัพธ์ๆ อยู่ประมาณ 50x50 น. หินชอร์นเฟลส์สลับกับหินควอร์ตไซต์ contact aureole ของหินแกรนิตอ่าวเตยด่า กว้างประมาณ 500 ม. บริเวณทุบเนาซึ่งเป็นแนวสัมผัสของพลุตตอนทางเหนือลักษณะของรอยสัมผัสเป็นแบบ ringbouts และตามแนวสัมผัสนี้จะมีพนังควอตซ์แทรกขึ้นมาเป็นระยะๆ แนวประมาณ N.300° ซึ่งใกล้เคียงกับแนวของพนังควอตซ์ในภูท่างใต้ของพลุตตอน

2.2.1.1 หินวิทยา

1) หินควอตไซต์ โดยทั่วไปขนาดเม็ดเล็ก-กลาง เหลี่ยม-มน ประกอบด้วยแร่ควอตซ์และหินเซริต ยังพอเห็นเนื้อพื้นพากทรวยแป้งและดินเคลย์ สี medium light gray N6, light bluish gray 5B 7/1 หินควอตไซต์ซึ่งสลับกับหินชอร์นเฟลส์ที่บ้านไม้แก่นอก และที่เหมืองแร่เก้าสะบ้า ซึ่งเก็บจากบริเวณรอยเลื่อน ประกอบด้วยแร่ควอตซ์ และแร่โอพิโดต (epidote) มาก (เป็นแท่ง 0.2-0.4 มม.) น่าจะเป็น epidote-quartz rock

2) หินชอร์นเฟลส์ สี dark gray N3, grayish blue 5PB 5/2 และ dusky blue 5PB 3/2 ประกอบด้วยแร่ควอตซ์และใบโอลิท์ เนื้อหินแบบ decussate

2.2.1.2 ข้อสังเกตเกี่ยวกับบริเวณแปรสัมผัส

อธิผลจากการแปรสัมผัสรอบหินแกรนิตแทรกซ่อน สังเกตได้จากการพบหินแปร-ควอตไซต์ ชอร์นเฟลส์ซึ่งพบทางด้านเหนือและด้านตะวันตกของตัวคลุตอนส่วนด้านตะวันออกและด้านใต้นั้น การแปรสภาพไม่เด่นชัด รวมทั้งหินแกรนิตแทรกซ่อน ที่บ้านคลองใหญ่ (กริด 023,424) ไม่พบหินแปรในบริเวณใกล้เคียง

2.2.2 การแปรสภาพ lokaleastik

การแปรสภาพแบบนี้เกิดจากการเลื่อนของหินนานาไปกับพื้นผิวรอยแตก ทำให้เกิดรอยเลื่อน หินกรวดเหลี่ยมรอยเลื่อน (fault breccia) ในกรณีที่หินระหว่างรอยเลื่อนเป็นหินควอตไซต์ หินทรวยแป้งที่แปรสภาพอ่อนๆ และสายแร่ควอตซ์ ส่วนรอยเลื่อนในหินดินดานจะพบลักษณะเป็นชั้นละเอียด

หินกรวดเหลี่ยมรอยเลื่อนพบที่บ้านปากบาง (กริด 022,681) บริเวณทางตะวันตกเฉียงใต้ของบ้านปากบาง (กริด 016,674) บ้านทุ่งเนียด (กริด 103,591) ควบสะตอ (กริด 994,473) ในทุบเขาก้างเนื้อของบ้านลำลอง (กริด 982,442) เขาริมทางเข้าเหมืองแร่สหพล (กริด 935,423) และที่กริด (036,376)

2.2.3 การเปลี่ยนสภาพแบบน้ำร้อน

การเปลี่ยนสภาพแบบน้ำร้อน พบเฉพาะในบริเวณที่ติดกับสายแร่ควอตซ์และสายแร่ชัลไฟด์ ที่นำแร่ตีบูก้านมา เนื่องที่เหมืองแร่สหพล เหมืองแร่กีจจอง เหมืองแร่シリโณนต์ และเหมืองแร่เก้าสะบ้า ชนิดของการเปลี่ยนสภาพ มี 3 ชนิด ได้แก่ argillization silicification และ sericitization (ดูรายละเอียดในหัวข้อของแต่

คละเหมืองที่ระบุไว้)

2.3 ตะกอนหยุค Quaternary

ประกอบด้วย กรวด ทราย ทรายแป้ง ดินเคลย์ ซึ่งสะสมตามลักษณะ เม่น้ำ ชายทะเล เขิงเขา ลาดเปา และบริเวณที่ร่วนน้ำท่วมถัง

สมชาย และคณะ (2531) ได้รายงานเกี่ยวกับทรายที่สะสมตามชายหาด และริมฝั่งทะเล โดยแบ่งออกเป็น

1) แหล่งทรายที่สะสมในสมัยปัจจุบัน (Recent beach deposit) คือ ทรายที่สะสมในบริเวณชายหาดปัจจุบัน ประกอบด้วยทราย ทรายปันกรวดสีเหลือง ขนาด 200-400 ไมครอน การคัดขนาดปานกลาง-ดี และมักมีเศษเปลือกหอยปาน

2) แหล่งทรายที่สะสมในสมัยโบราณ (Old beach deposit) คือ ทรายที่สะสมในบริเวณที่ห่างจากชายทะเลเล็กๆมาในแผ่นดินหลายร้อยเมตร ประกอบด้วย ทราย ทรายปันกรวด ส่วนล่างเป็นทรายปันกรวด ขนาด 2-3 มม. ส่วนบนเป็นทรายละเอียด ขนาด 100-400 ไมครอน หนาประมาณหนึ่งเมตร พบริเวณบ้านกรงอีต่า อำเภอเทпа (กริด 110.635) จัดว่าเป็นบริเวณที่มีศักยภาพของทรายแก้ว

ตะกอนน้ำพานที่ร่วนคลุ่น้ำของบางบริเวณ เช่น บ้านคุนกรด บ้านคุนเส้ง บ้านช้างคลอด บ้านเหมืองคุนลิว และเขานาด ซึ่งอยู่ทางตะวันตกของพلوตตอน คลองวังใหญ่ ซึ่งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของพلوตตอน เป็นแหล่งล้านแรดีบุก ซึ่งสะสมอยู่ในชั้นกรวด-ทราย ที่เรียกว่า ชั้นกระระแร่ เกิดจากการสะสมของตะกอนตามบริเวณชารันน้ำเก่า ตะกอนในที่ร่วนคลุ่น้ำนี้บางแห่งลึกถึง 36 ม. จึงเป็นบริเวณที่มีการทำเหมืองแรดีบุกมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 50 ปีที่ผ่านมา

2.4 หินอัคนี

หินอัคนีในพื้นที่วิจัยได้แก่ หินแกรนิต หินแอลไฟล์ต์ และสายแวร์คาวอร์ท์ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 60 ตร.กม. ยังไม่เคยมีการนำหินแกรนิตจากพلوตตอนนี้ไปตรวจอายุโดยวิธีกัมมันตรังสี Pitakpalvan (1969) ได้รายงานการตรวจอายุโดยวิธี K-Ar จากแร่ไบโอไทต์ของหินอะคาเมลไลต์จากเขารูปช้างและบ้านน้ำน้อย จังหวัดสงขลา อายุประมาณ 181 ± 6 และ 171 ± 5 ล้านปีตามล่าดับ Ishihara and others (1980) ได้ตรวจอายุของหิน corundum-bearing biotite granite จากเหมืองแร่ทุ่งโพธิ์โดยวิธี K-Ar ได้ 191 ± 6 ล้านปี และอ้างถึงการพบ Daonella ในเขตอำเภอหาดวิวงค์ Grant-Mackie and others, (1978) อัญมณีใน Middle

Triassic (1978) ว่าอยู่ใน Middle Triassic (Ladinian) พร้อมทั้งสรุปว่าหินแกรนิตในบริเวณ ตั้งแต่อำเภอหาดใหญ่ไปจนถึงจังหวัดราชบูรีที่แทรกซ่อนเข้ามาสัมผัสกับหินยุค Triassic อาจเกิดขึ้นในตอน Late Triassic-Early Jurassic Charusiri (1989) ได้หากอายุของหินลูโคนแกรนิตที่น้ำแร่ดีบุกจากเมืองแร่ทุ่งโพธิ์ และเมืองแร่ทุ่งขมิน โดยวิธี $^{39}\text{Ar}/^{37}\text{Ar}$ และสรุปอายุของหินแกรนิตในແນບจังหวัดสงขลาประมาณ 206-209 ล้านปีก่อน Late Triassic

2.4.1 หินแกรนิต

ขอบเขตของหินแกรนิตที่ตั้งขึ้นกว่าเทือกแกรนิตลิว หรือ พลูตอนลิว มีพื้นที่เป็นพื้นที่ประมาณ 60 ตร.กม. จัดว่าเป็นพลูตอนที่มีขนาดเป็น stock (ลำหินอัดนิ) คิดเป็นร้อยละ 10 ของพื้นที่สำราญ หากดูรูปร่างของลักษณะหินนี้ในแผนที่จะเป็นรูปวงกลม ที่เรียกว่า Boss ซึ่งให้เรียกลำหินอัดนิที่ค่อนข้างเป็น วงกลมในผังรายโดยมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 9.0 กม. จากลักษณะของเนื้อหินสามารถแบ่งหินแกรนิตใน บริเวณนี้เป็น 2 กลุ่ม คือ เนื้อหินดอก (porphyritic texture) และเนื้อหินเท่า (equigranular texture)

2.4.1.1 หินแกรนิตเนื้อดอก

ประกอบด้วยแร่ดอก (phenocrysts) ซึ่งเป็นแร่เฟล์สปาร์ และเนื้อพื้น (groundmass) ซึ่งเป็นแร่ควอตซ์ โพแทสเซียมเฟล์สปาร์และแพลจิโอเคลสเฟล์สปาร์ แร่ดังกล่าวเป็นแร่หลัก (essential minerals) ส่วนแร่รอง (accessory minerals) ได้แก่ ไบโอลาย特 เชอร์คอน และอะพาไทต์ ที่พบในหินแกรนิตทุกบริเวณ แร่หัวนมลิน และมัสโคไวต์ พบรูปแบบแห้ง นอกจากรูปแบบแล้วหินแกรนิตเนื้อดอกจะมีแร่ที่ดิบภูมิ (secondary minerals) ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนสภาพ (alteration) ของแร่ดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ แร่เชริไซต์ แร่ดิน-เคลโลไลน์ต ควอตซ์ และแร่เหล็กออกไซด์

ลักษณะของหินแกรนิตเนื้อดอกนี้มีสีอ่อน (leucocratic) เฟล์สปาร์ที่เป็นแร่ดอกมีขนาดเม็ดกลางถึง 2×4 ซม. มีทั้งสีขาว ขาวอมเทา และสีขาวๆ ลุ่น ส่วนเนื้อพื้นโดยทั่วไปมีขนาดเม็ดกลาง นอกจาบริเวณที่สัมผัสกับหินท้องที่จะมีเนื้อพื้นขนาดเล็ก จากการนับพื้นที่ของแร่ดอกและเนื้อพื้นจากแผนที่ตัดเรียบ คิดเป็นร้อยละ ได้ดังนี้ แร่ดอก 4-16% เนื้อพื้น 84-96%

หินแกรนิตเนื้อดอกไม่ได้เท่านั้นเองจากการกระบวนการกรุหั้ง กัดกร่อนหินท้องที่เป็นดินปุ่ย รวมทั้งหินแกรนิตส่วนบนของพลูตอน ซึ่งมีขนาดเม็ดเล็กลงมาถึงหินแกรนิตเนื้อดอก ในบริเวณเทือกแกรนิตลิว ด้านตะวันตกที่ระดับความสูงประมาณ 200 ม. ลงมาถึงระดับ 50 ม. ที่ไม่ต่ำสุดจะพบหินแกรนิตเนื้อดอกที่มีเนื้อพื้นเม็ดกลาง ตั้งแต่ระดับความสูง 200 ม. ถึง 300 ม. เป็นพากเนื้อหินดอกที่มีเนื้อพื้นเม็ดเล็กถึงกลาง แต่ค่อนข้างจะเป็น

พวกรเนื้อหินเท่าเนื่องจากมีแร่ดอกน้อย ความสูง 300 ม. ซึ่งไปเป็นหินแกรนิตที่มีขนาดเม็ดกลางเท่า (equigranular medium-grained) ความสูงที่กล่าวเป็นความสูงที่ระบุในแผนที่ภูมิประเทศ

2.4.1.2 หินแกรนิตเนื้อหิน ส่วนประกอบทางแร่เหมือนกับพวกรเนื้อดอก ต่างกันตรงเนื้อหิน โดยที่ไปมีลักษณะเป็นหินแกรนิตเนื้อหิน แต่ก็มีบางส่วนที่มีแร่ดอกอยู่บ้างแต่น้อยมาก พย์ผลต่อเป็นบริเวณเล็กๆ อยู่ 2 แห่ง แรกซ่อนเข้าในหมู่หินเคลื่อนที่อ่าวเตยคำ (กริด 061,535) และที่บ้านคลองใหญ่ (กริด 024,424) ทั้ง 2 แห่งเป็นส่วนของ bds ที่ก้นด้วย roof pendant ซึ่งเป็นหินห้องที่ นอกจากสองบริเวณนี้แล้ว หินแกรนิตเนื้อหิน ยังพบในบริเวณทางใต้และตะวันออกของพลุตอนที่สัมผัสกับหินห้องที่ ส่วนทางตะวันตก ผลต่อระดับความสูง 300 ม. ซึ่งไปทางตะวันออกเป็นหินแกรนิตมุคลุมพื้นที่ประมาณ 1.5 ตร.กม. ตั้งแต่บ้านโล้บอน (กริด 065,473) ถึงบ้านพรุก (กริด 065,492)

หินแกรนิตอ่าวเตยคำ ผลลัพธ์ในแนวราบเป็นบริเวณประมาณ 50x50 ม. ที่ระดับความสูง 100-120 ม. แสดงการผุพังแบบ exfoliation (การขยายของหินเป็นกาน) ไม่มีรอยแยกในแนวอื่น หินทรายและหินดินดานบริเวณนี้ถูกแปรสภาพเป็นหินควอร์ตไซด์และหินชอร์นเฟลส์ หินแกรนิตอ่าวเตยคำเป็นส่วนหนึ่งของหย่อมหินอัคนี (cupola) อิกหย่อมหนึ่ง ที่ผลลัพธ์ได้หมู่หินเคลื่อนที่ปักคลุมหนา เป็นมวลหินแกรนิตที่อยู่ใกล้กับเหมืองแร่เก้าสะบ้า

หินแกรนิตบ้านคลองใหญ่ ผลลัพธ์เป็นเนินเตี้ยที่กม. 47 ทางใต้ของทางหลวงหมายเลข 42 เมียบริเวณประมาณ 200x50 ม. มีชุดรอยแยก (joint set) แนว N 90° เท 75° ไปทางใต้ ระยะระหว่างรอยแยก 2.5-30 ซม. การแปรสภาพของหินห้องที่ไม่เด่นชัด หินแกรนิตบ้านคลองใหญ่เป็นส่วนบนของหย่อมหินอัคนีที่ผลลัพธ์ทางใต้

2.4.1.3 ศิลวารรณา (Petrography)

1) Medium-grained porphyritic biotite granite

In samples examined in thin sections, quartz is generally clear and locally undulated. It occurred as anhedral and myrmekitic along contacts of potash feldspar and plagioclase. Perthite and flame perthite are common among the potash feldspar and being intensely altered. The potash feldspar is euhedral to subhedral, occurred as phenocrysts and groundmass. Granophytic intergrowth of quartz and alkali feldspar in fine-grained groundmass is found from

one porphyritic fine-grained granite (sample number 6). Microcline is very rare except one sample from the southern contact (grid 014,451), enclosing potash feldspar and quartz. Plagioclase forms subhedral crystals, mainly oligoclase although in some specimens are albite particularly those consisting of abundant tourmaline. Plagioclase crystals are altered, some are highly altered to clay minerals, sericite, and epidote. Biotite is brown or greenish brown, showing pleochroism, occurring as flakes in potash feldspar, plagioclase and quartz, also as cluster in some specimens. Radioactive halos are common surrounding zircon crystals of tiny prismatic in size embedded in biotite. Apatite is another accessory mineral commonly presented, both in prismatic and cross-sectional crystals. Tourmaline is common in some specimens and occurs as late phase filling along fracture-grains of quartz, potash feldspar and plagioclase, replacement is locally occurred in potash feldspar. Muscovite is rather seldom as primary mineral which is enclosed in potash feldspar as corroded flakes, but it can be occurred as secondary mineral and fresh. Opaque mineral and secondary chlorite frequently presented in biotite. Potassium feldsparization is found in some specimens where potash feldspar is enclosed in plagioclase.

ผลการวิเคราะห์ชนิดและปริมาณของแร่ในหินแกรนิตเนื้อหินภายนอกภายนอกลักษณะของจุลทรรศน์แสดงในตารางที่ 1 และส่วนประกอบทางออกไซด์ของธาตุ และปริมาณของ trace elements ในหินแกรนิตเนื้อหินแสดงในตารางที่ 4 และที่ 5 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 Modal analyses of porphyritic biotite granite (volume %)

Sample No.	Qt	Kf	Pl	Bi	To	Ms	Ep	Gr	Tot.	alk.f. counts	alk.f.+Pl.
grid ref.											
2(976,506)	33.90	43.44	12.30	9.24	-	0.16	0.96	-	3,488	0.78	
3(995,446)	38.70	48.62	5.13	3.05	4.50	-	-	-	4,000	0.90	
4(979,495)	48.00	35.96	8.49	2.93	4.62	-	-	-	6,500*	0.81	
6(969,489)	21.45	44.75	9.55	2.55	-	-	6.10	15.6	4,000	0.82	
8(995,523)	50.58	29.89	11.90	7.63	-	-	-	-	5,000*	0.72	
17(014,451)	46.67	41.25	11.88	0.15	0.05	-	-	-	4,000	0.78	
18(041,492)	45.83	43.97	3.93	4.90	0.27	1.10	-	-	3,000	0.92	
19(976,479)	43.23	39.10	13.97	3.07	-	-	0.63	-	3,000	0.74	

Qt = Quartz; Kf = potash feldspar

Pl = plagioclase; Bi = biotite; To = tourmaline

Ms = muscovite, opaque mineral; Ep = epidote

Gr = granophyre; alk. f. = alkali feldspar

* average from two sections

N.B. Sample No. 2,3,4,6,8 from the same localities as shown in Table 4

2) Medium-grained equigranular biotite granite

It consists essentially of quartz, and potassium feldspar being about two to three times of plagioclase. Common accessory minerals are biotite, apatite, and zircon. Tourmaline is not uncommon and being a late mineral.

Quartz is clear, free of alteration, anhedral about 0.2-1.4 mm av. 0.75 mm in size. Potash feldspar is partially altered to intensely altered, most of which is perthite and flame perthite, about 1.5 mm in size. Plagioclase is partly altered to sericite, clay mineral and epidote. It is found as fragment in quartz and potassium feldspar. The composition is albite to oligoclase. Biotite is pale brown to brown at Ban Klong Yai granite and brown to green at Ao Toei Dum granite. Pleochroic halos in biotite are common. Biotite shows highly alteration to chlorite and epidote. Opaque mineral occurs as minute grains (0.01-0.08 mm) along fractures of biotite. Replacement in biotite is common due to muscovite and potassium feldspar. Apatite and zircon are inclusions in biotite, both are euhedral crystals, 0.02-0.03 mm for apatite is common. Tourmaline occurs late, it replaced along small fissures in plagioclase, potash feldspar, and biotite. Tourmaline shows pleochroism from light brown-olive-bluish green. Secondary muscovite replaced potash feldspar, biotite, and along lamella of plagioclase.

ผลการวิเคราะห์ขั้นนิดและปริมาณของแร่ในทินแกรนิตเนื้อเท่าภายในตัวร่องจุลทรรศน์ แสดงในตารางที่ 2 และส่วนประกอบทางออกไซด์ของธาตุและปริมาณของ trace elements ในทินแกรนิตเนื้อเท่าแสดงในตารางที่ 4 และที่ 5 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 Modal analyses of equigranular biotite granite (volume %)

Sample No.	Qt	Kf	Pl	Bi	To	Ms	Op	Tot.	alk.f.
grid ref.								counts	alk.f. + Pl
9(011,452)	37.5	48.1	13.10	0.35	0.45	0.2	0.3	4,000	0.79
10(024,424)	41.5	46.1	10.75	1.12	0.18	-	0.35	4,000	0.81
11(024,424)	47.5	32.0	15.33	1.95	3.22	-	-	4,000	0.68
13(061,535)	41.26	37.3	19.07	2.37	-	-	-	3,000	0.66

QT = Quartz ; Kf = potash feldspar

Pl = plagioclase ; Bi = biotite ; To = tourmaline

Ms = muscovite ; Op = opaque minerals; alk.f. = alkali feldspar

N.B. Samples from the same localities as shown in Table 4

2.4.2 หินแอลไฟล์ต์

หินแอลไฟล์ต์พบเป็นพนังดักหินแกรนิตเนื้อดอกทางตะวันตกของเทือกแกรนิตลิวิ่ง ที่ระดับความสูง 70 ม. (กริด 977,505) ยาวหลายสิบเมตร ความหนาของพนัง 0.5 ม. แนว N 270° ชั้น พนังหินแอลไฟล์ต์คลุมซึ่งเป็นหินแกรนิต ระดับความสูง 100 ม. (กริด 973,482) พนังหนา 5 ซม. และที่ระดับ 400 ม. (กริด 990,471) ก็พบพนังหินแอลไฟล์ต์ดักหินแกรนิต ทางใต้ของแกรนิตลิวิ่ง (กริด 995,437) พนังหินแอลไฟล์ต์มี 3 สาย ความหนาแต่ละสายประมาณ 30 ซม. แทรกหินทรายและหินทรายแบ่งช่วงห่างของพนัง 1.5 ม. และ 4.0 ม. แนวพนัง N.125° ชั้น

หินแอลไฟล์ต์ สี leucocratic เม็ดหินเม็ดเล็ก ขนาดเท่าลักษณะ saccharoidal ประกอบด้วยแรคโคอร์ดซ์ เฟลเดสปาร์ หัวร์มนอลีน และมัสโคไට์

2.4.2.1 ศิลปาวรรณ

Quartz is anhedral and intergrowth with orthoclase, both of them are very common, locally enclosing fragments of plagioclase. Plagioclase partially altered to clay minerals, sericite, and epidote. It occurs as oligoclase. Albite and microcline are not commonly found. Tourmaline shows pleochroism from light brown-greenish brown to olive, both in triangular and prismatic sections. It is common, 0.3-2.0 mm in size. Muscovite is enclosed in orthoclase, 0.1 mm or smaller.

ผลวิเคราะห์ที่นินดและบริมาณของแร่ในหินแอไฟล็อกต ภายใต้กล้องจุลทรรศน์ แสดงในตารางที่ 3 และส่วนประกอบทางออกไซด์ของธาตุ และบริมาณของ trace elements ในหินแอไฟล็อกต แสดงในตารางที่ 4 และที่ 5 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 Modal analyses of aplite (volume %)

Sample No.	15
grid ref.	(977,505)
Quartz	40.4 %
Orthoclase	40.12
Plagioclase	13.80
Microcline	1.95
Tourmaline	3.48
Muscovite	0.25
Total counts	4,000
alkali feldspar/alkali feldspar + plagioclase	0.75

N.B. Sample from the same locality as shown in Table 4

2.4.3 สายแร่ควอตซ์

สายแร่ควอตซ์ในบริเวณวิจัย มีกำเนิดจาก hydrothermal solution มีทั้งน้ำแร่ดีบุก และไม่น้ำแร่ดีบุก ความหนาของสายแร่ควอตซ์ มีขนาดหนา 2 มม. ถึงหลายสิบเมตร ที่พบมากโดยเฉลี่ย 3 ซม. ถึง 2 ม. พนังแร่ควอตซ์ขนาดใหญ่ ยาว 3.25 กม. กว้าง 500-750 ม. แนวของสายประมาณ N 305° ขั้น (กริดแนวดิ่ง 990 ถึง 020 แนวราบ 475 ถึง 455) ความสูงระดับ 100 ม. จากพื้นถึง 459 ม. (ยอดเขา) สูงโดยเฉลี่ยประมาณ 150 ม. พนังนี้แทรกซ่อนหินแกรนิต สายแร่ควอตซ์ขนาดเล็กตัดหินแกรนิต และหินท้องที่ซึ่งเป็นหินตะกอนและหินแปรในหมู่หินเคลชั่น โดยเฉพาะในบริเวณเหมือนแร่กิจของและเหมือนแร่เก้าะสะบ้า บริเวณที่พบสายแร่ควอตซ์แทรกเป็นช่วงๆ และมีแนวประมาณ WNW เริ่มจากบ้านคลองยอ (กริด 070,505) ไปถึงบ้านสะพานไม้แก่นอก (กริด 990,545) ซึ่งเป็นขอบด้านเหนือของแกรนิตลิวงที่สัมผัสกับหมู่หินเคลชั่น

แนวของสายแร่ควอตซ์ที่ตัดหินแกรนิตมีตั้งแต่ N.280° - N.350° หมุนเก德ค่อนข้างชัน 60° - 90° NE., N.105° - 128° เท 75° SW. และ N.195° - 250° เทประมาณ 90° ส่วนแนวของสายแร่ควอตซ์ที่ตัดหินตะกอนและหินแปร N.290° - 325° เท 25° - 85° NE., N.195° - 258° เท 60° - 90° NW. และ N.90° เท 65°-90°S.

ลักษณะของแร่ควอตซ์ โดยทั่วไปมีสีขาวถุน ขาวแกมเทา ชมพู (น้อย) บางแห่งเป็น feldspathic quartz เช่นที่ กริด (976,502) (ดูผลวิเคราะห์เคมีตัวอย่างที่ 16 ตารางที่ 4 และที่ 5) ที่เกิดร่วมกับแร่ทั่วไปมีลักษณะ comb structure ที่กริด (056,514)

2.4.4 ชารณ์เคมีของหินแกรนิตจากพลูตอนลิวิง

จากผลวิเคราะห์เคมีของตัวอย่างหินแกรนิตที่เก็บจากพลูตอนลิวิง 13 ตัวอย่าง และหินแอไฟล์ต์ 2 ตัวอย่าง รวม 15 ตัวอย่าง จากด้านตะวันออก และด้านใต้ของตัวพลูตอน หินแกรนิตอ่าวเตยดำ และหินแกรนิตบ้านคลองวังใหญ่ ปริมาณออกไซด์ของธาตุหลักในหินแกรนิต (ตารางที่ 4) และปริมาณของ trace elements (ตารางที่ 5) หินแกรนิตจะมีลักษณะดังได้แก่ ตัวอย่างที่ 1,3 และ 5 ส่วนตัวอย่างอื่นค่อนข้างสด อนึ่งเพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบกับหินแกรนิตทั่วไป จึงได้แสดงปริมาณของธาตุในหินแกรนิตทั่วไปไว้ในภาคผนวกที่ 1

ตารางที่ 4 ส่วนประกอบทางเคมีของหินแกรนิตถิ่ง (% โดยน้ำหนัก)

Sample No.	SiO ₂	Al ₂ O ₃	CaO	MgO	Na ₂ O	K ₂ O	Fe ₂ O ₃	MnO	TiO ₂	P ₂ O ₅	L.O.I.	Total
1	72.51	16.36	0.04	0.16	<0.01	3.58	2.10	0.054	0.111	n.d.	3.46	98.39
2	73.18	15.34	0.75	0.18	2.47	5.88	1.35	0.032	0.16	0.08	0.46	99.88
3	73.25	15.67	0.04	0.02	<0.01	4.69	1.18	0.022	0.054	n.d.	1.39	96.33
4	74.19	13.85	0.29	0.11	2.26	5.05	1.51	0.029	0.18	0.09	1.03	98.59
5	75.98	13.50	0.07	0.30	<0.01	5.72	1.14	0.049	0.176	n.d.	1.87	98.52
6	69.86	16.05	0.10	0.38	2.32	6.21	2.31	0.029	0.28	0.05	2.44	100.03
7	72.03	14.27	0.26	0.27	1.75	6.15	2.11	0.019	0.29	0.16	1.26	98.57
8	72.76	14.44	0.90	0.49	2.91	4.82	1.67	0.062	0.20	0.08	0.82	99.15
9	74.86	13.70	0.10	0.07	1.33	4.93	1.81	0.017	0.11	0.03	1.31	98.27
10	73.87	13.95	0.17	0.05	1.59	4.83	0.96	0.023	0.125	n.d.	2.30	97.87
11	75.53	13.35	0.19	0.13	2.43	5.35	1.46	0.012	0.13	0.04	0.72	99.34
12	74.27	14.44	0.26	<0.01	3.40	4.37	0.80	0.016	0.06	0.03	1.54	99.20
13	73.50	12.44	0.39	0.34	2.55	4.70	2.84	0.200	0.197	n.d.	0.41	97.57
14	73.03	13.82	0.28	0.40	2.01	4.29	2.33	0.097	0.201	n.d.	3.31	99.77
15	75.25	14.44	0.26	<0.01	3.58	4.38	0.79	0.017	0.06	0.03	0.58	99.40
16	84.76	9.62	0.03	0.03	<0.05	2.47	0.64	0.004	0.09	<0.01	1.72	99.42

(Method of analysis : X-ray fluorescence spectrometry by SEATRAD CENTRE, IPOH, MALAYSIA)

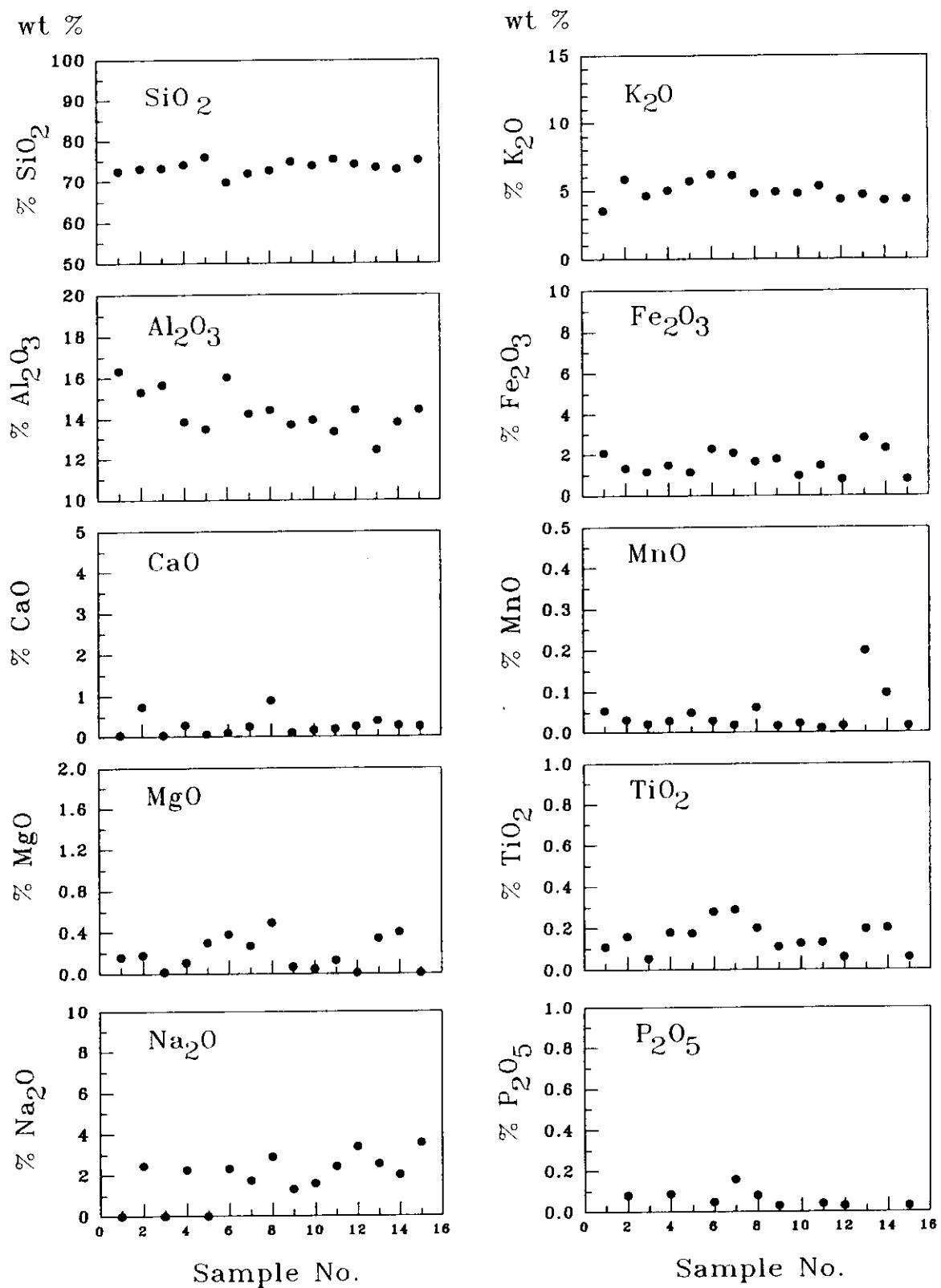
- Sample No. 1. grid (994,446), decomposed granite, friable
 2. grid (976,506), medium-grained, porphyritic granite
 3. grid (995,446), medium-grained, porphyritic granite, weathered
 4. grid (979,495), medium-grained, porphyritic granite, very few phenocrysts
 5. float from Nipath & Son Mine, medium-grained, porphyritic granite, weathered
 6. grid (969,489), fine-grained, porphyritic granite
 7. grid (015,442), fine-to medium-grained, porphyritic granite
 8. grid (995,523), medium-grained, porphyritic granite
 9. grid (011,452), medium-grained, equigranular granite
 10. grid (024,424), medium-grained, equigranular granite
 11. grid (024,424), medium-grained, equigranular granite, very few phenocrysts
 12. grid (061,535), medium-grained, equigranular granite, very few phenocrysts
 13. grid (061,535), medium-grained, equigranular granite, very few phenocrysts
 14. grid (995,437), decomposed tourmaline aplite, friable
 15. grid (977,505), tourmaline aplite
 16. grid (976,502), feldspathic quartz vein

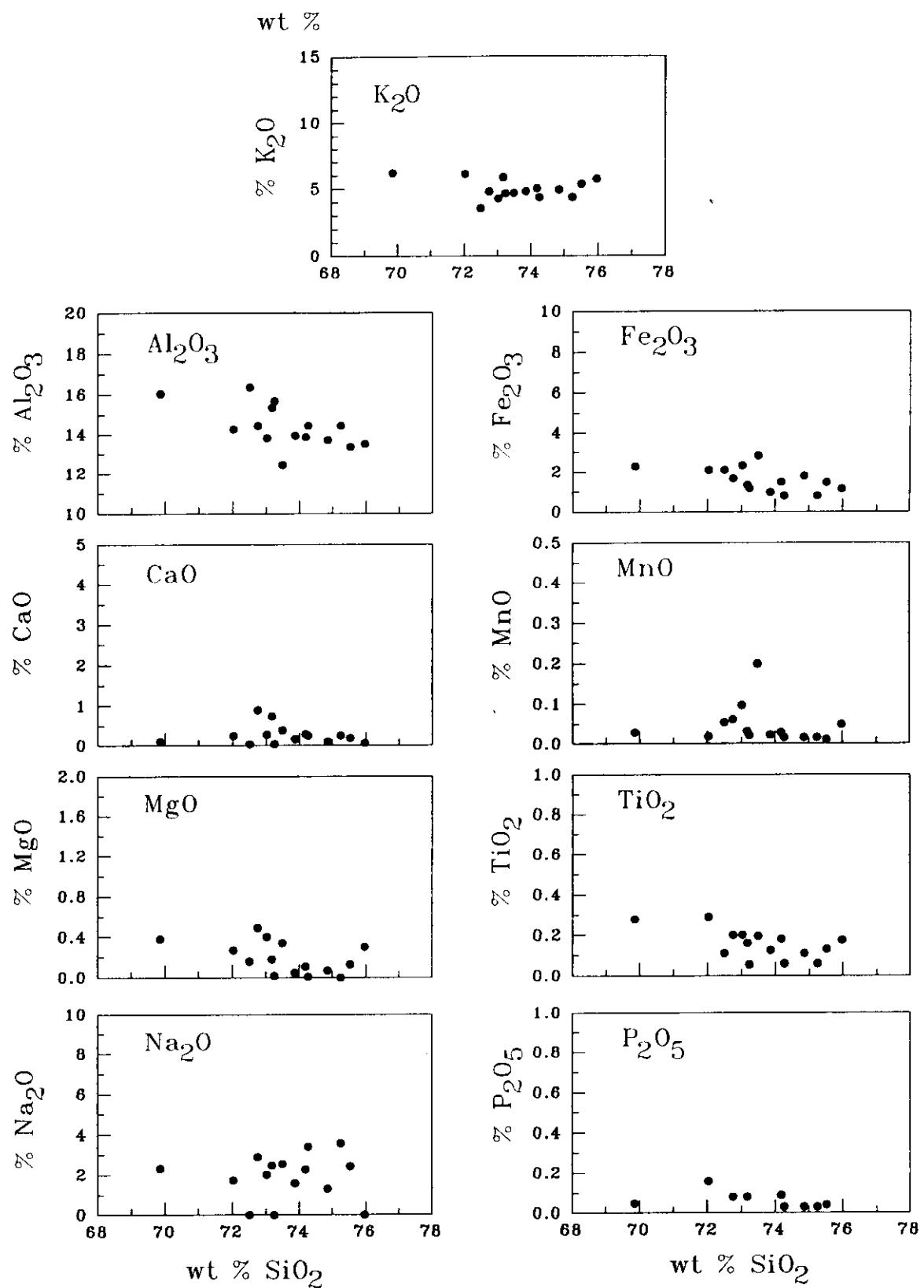
ตารางที่ 5 ผลวิเคราะห์ TRACE ELEMENTS ของหินแกรนิตคลิวิง (ppm)

Sample No.	Sn	W	Nb	Ta	Pb	Zn	Cu	Cr	Co	Mo	Ni	Ga	Ge	As
1	77	<5	33	<5	31	35	35	108	21	<3	30	27	<5	28
2	10	17	32	<5	55	5	2	188	n.d.	<2	n.d.	25	<5	<3
3	188	<5	42	<5	32	29	130	163	19	<3	40	24	<5	23
4	46	19	45	<5	47	18	3	234	n.d.	<2	n.d.	24	<5	<3
5	81	<5	31	<5	21	19	26	124	18	<3	17	21	<5	22
6	39	2	20	<5	38	21	3	221	n.d.	<2	n.d.	22	<5	<3
7	15	5	16	<5	30	15	6	179	n.d.	<2	n.d.	18	<5	<3
8	36	21	39	<5	47	12	3	221	n.d.	<2	n.d.	22	<5	<3
9	44	19	52	<5	34	6	15	285	n.d.	<2	n.d.	33	<5	<3
10	21	15	51	<5	29	<5	15	139	12	7	<5	20	<5	<20
11	17	37	47	<5	45	<5	<2	260	n.d.	<2	n.d.	25	<5	7
12	16	221	80	6	40	7	3	159	n.d.	<2	n.d.	31	<5	<3
13	49	<5	23	<5	30	26	154	142	14	<3	56	15	<5	<20
14	331	<5	26	<5	29	19	49	113	13	6	24	20	<5	<20
15	15	211	81	5	36	<5	<2	148	<2	<2	n.d.	29	<5	<3
16	16	<2	16	<5	26	<5	<2	197	n.d.	<2	n.d.	23	<5	<3

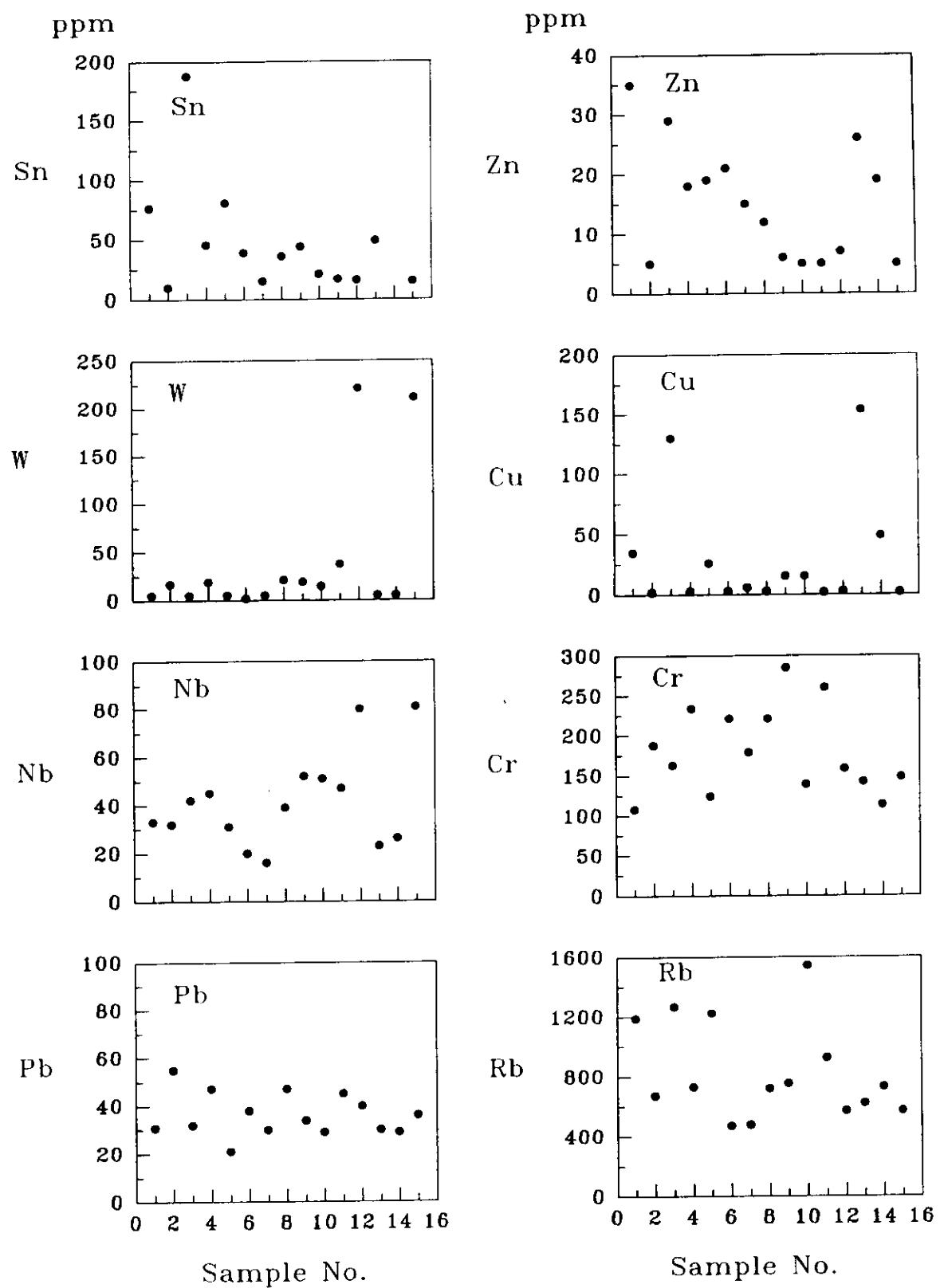
Sample No.	Bi	Rb	Sr	Ba	Sc	V	Y	Zr	La	Hf	Ce	Th	U	S
1	<5	1188	9	n.d.	n.d.	10	28	57	37	<5	59	20	<5	n.d.
2	n.d.	671	71	295	<10	6	24	94	21	8	149	41	30	<15
3	7	1268	<5	n.d.	n.d.	<5	27	129	23	<5	28	21	<5	n.d.
4	n.d.	729	33	104	10	22	34	124	37	6	188	61	31	<15
5	7	1223	20	n.d.	n.d.	9	33	113	93	<5	142	31	<5	n.d.
6	n.d.	472	41	326	12	21	24	162	10	7	154	62	14	<15
7	n.d.	479	38	367	<10	32	28	170	31	5	236	56	14	<15
8	n.d.	721	69	193	10	14	27	124	37	7	171	58	35	<15
9	n.d.	754	13	13	11	12	23	64	5	6	111	44	31	<15
10	6	1544	<5	n.d.	n.d.	<5	31	95	40	<5	55	27	5	n.d.
11	n.d.	924	12	24	11	15	26	96	11	3	153	47	50	<15
12	n.d.	571	17	71	<10	11	20	38	11	7	145	21	24	<15
13	<5	622	54	n.d.	n.d.	14	58	119	352	<5	952	28	6	n.d.
14	9	729	30	n.d.	n.d.	17	28	111	44	<5	79	32	5	n.d.
15	n.d.	570	17	68	<10	<5	20	37	20	7	137	<10	16	<15
16	n.d.	358	10	<10	<10	18	23	58	44	5	155	29	<10	<15

(Method of analysis : X-ray fluorescence spectrometry by SEATRAD CENTRE, IPOH, MALAYSIA)

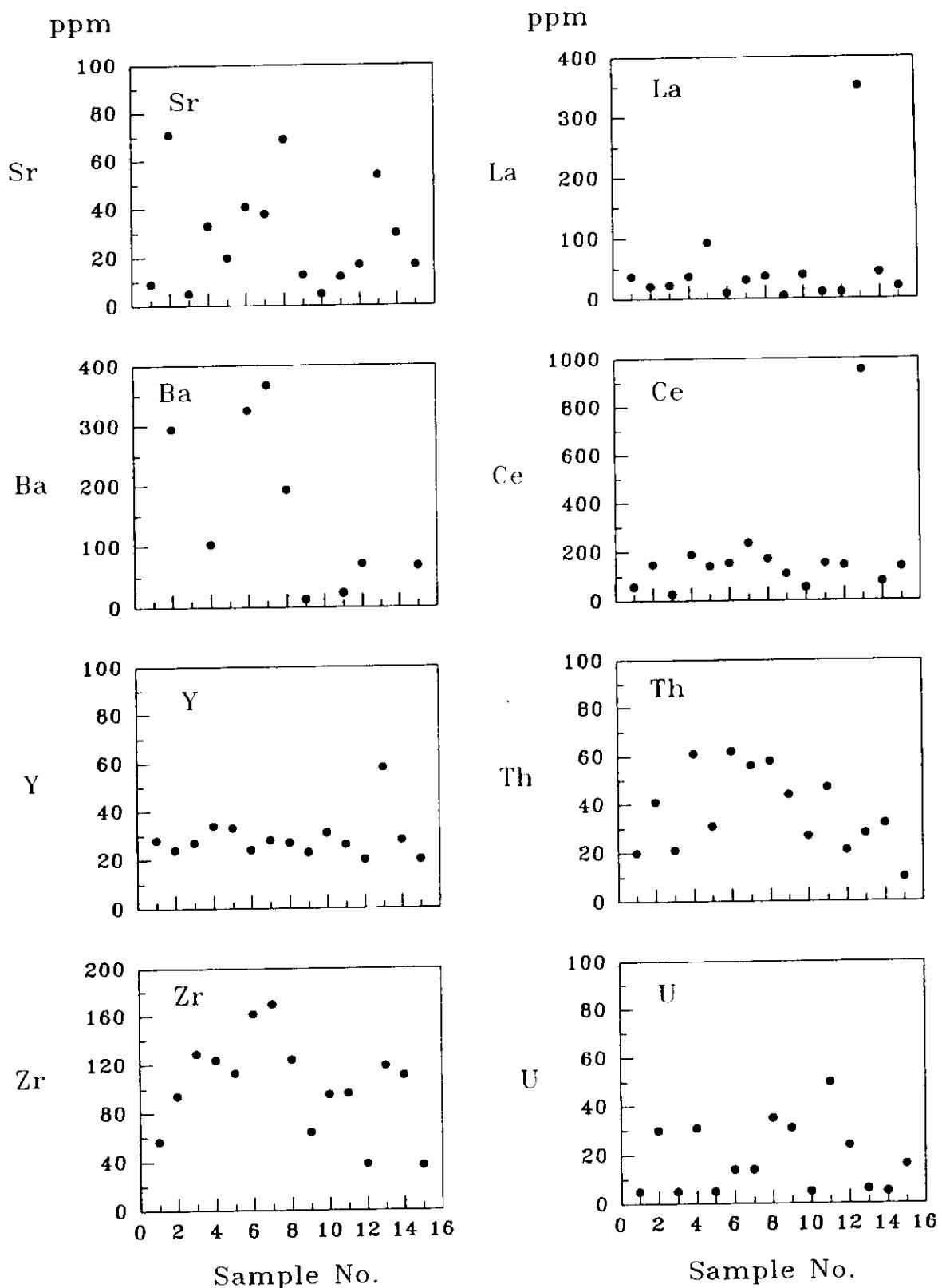

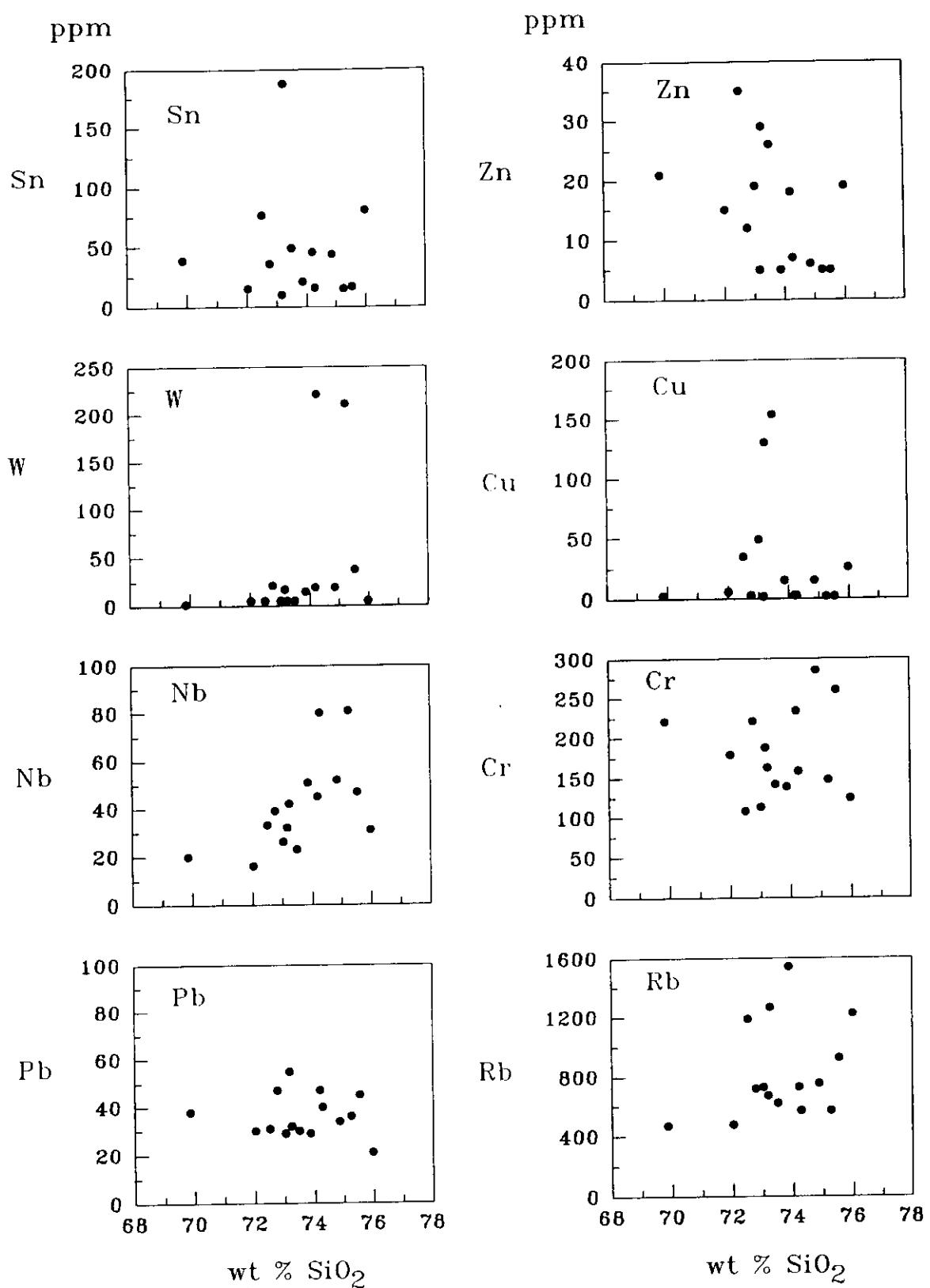
รูปที่ 2.4.4-2 แสดงการผันผวนของปริมาณออกไซด์ของธาตุกับ SiO_2

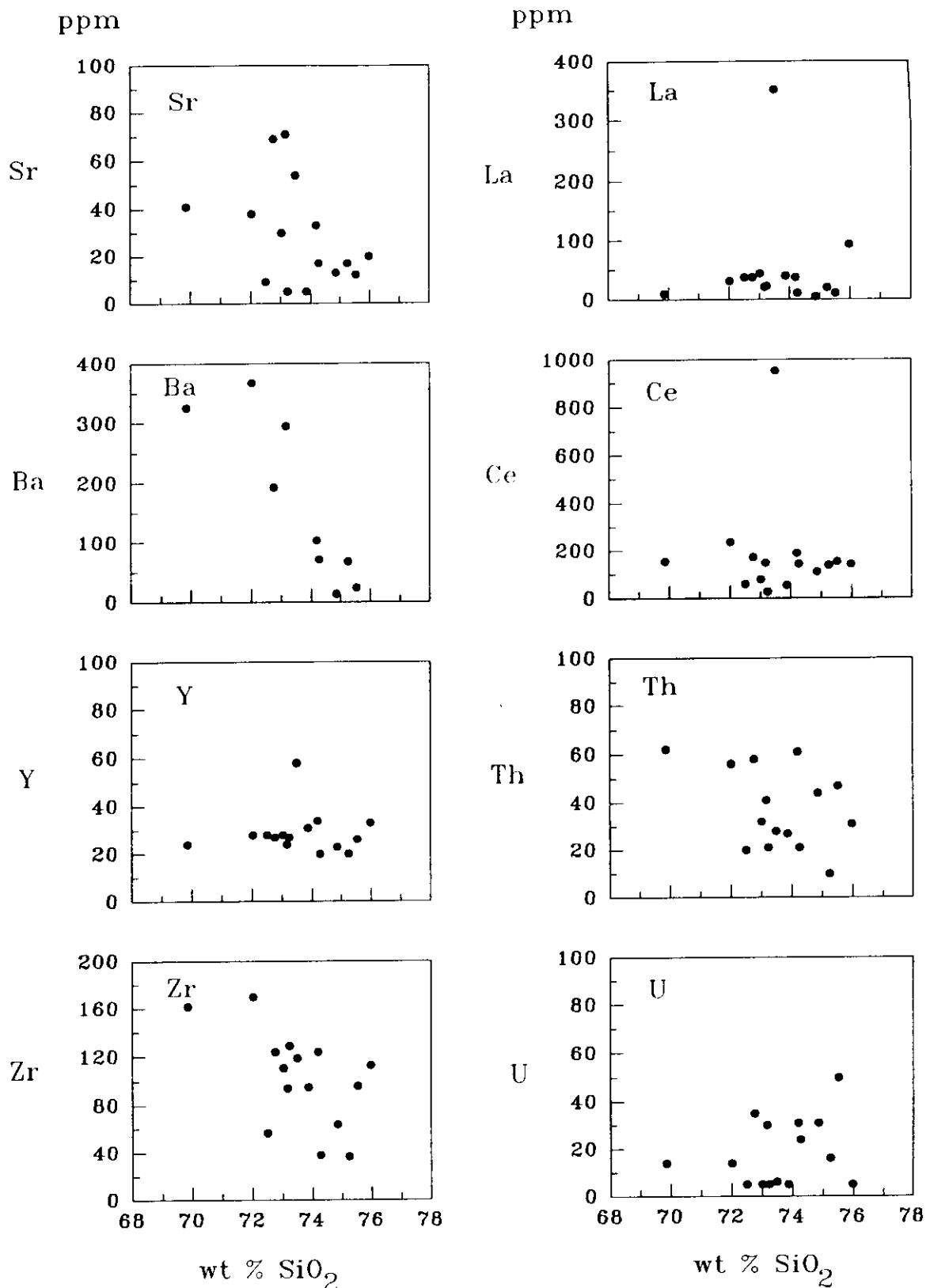
รูป 2.4.4-3 แสดงปริมาณ trace elements ในหินแกรนิตลิว

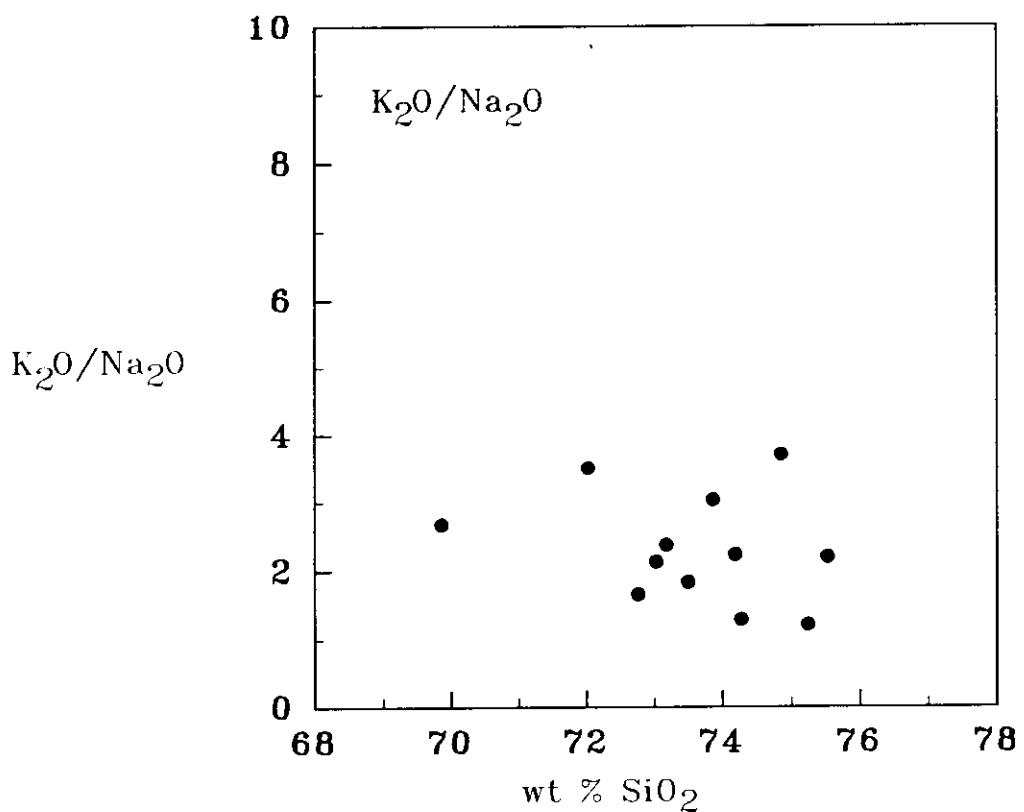
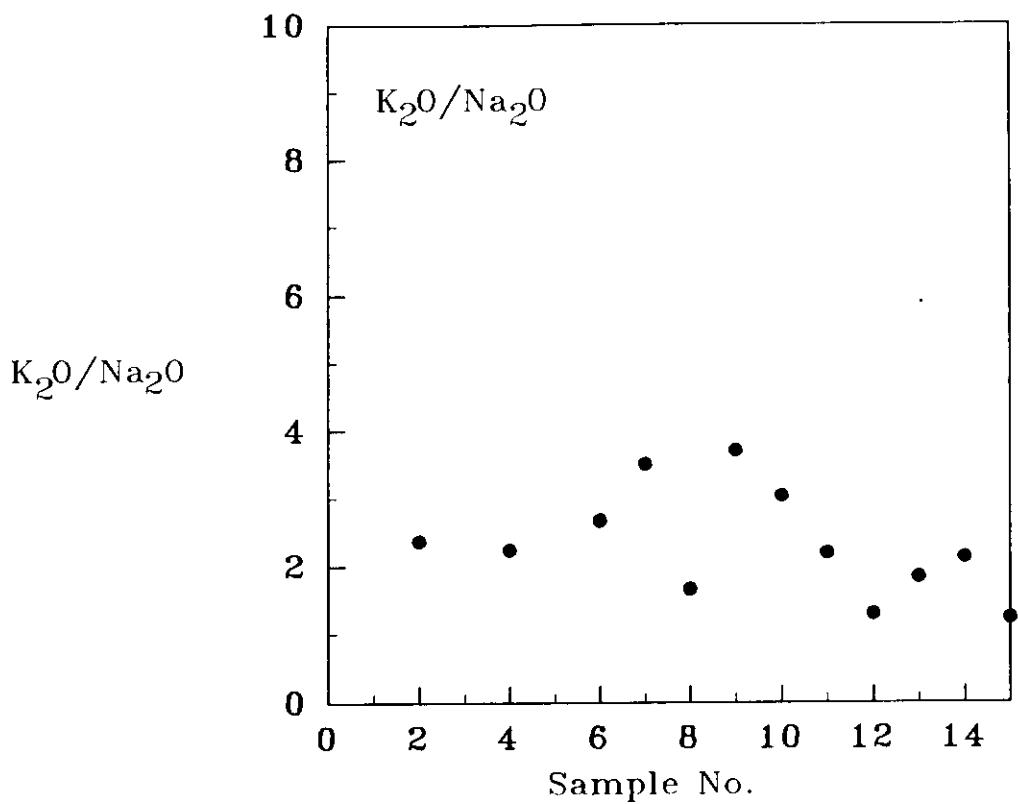
รูปที่ 2.4.4-3 (ต่อ) แสดงปริมาณ trace elements ในหินแกรนิตลิว

รูปที่ 2.4.4-4 แสดงการแปรผันของปริมาณ trace elements กับ SiO_2

รูปที่ 2.4.4-4 (ต่อ) แสดงการแปรผันของปริมาณ trace elements กับ SiO_2

หัวที่ 2.4.4-5 แสดงค่า K_2O/Na_2O และการปรับผัน

ของ K_2O/Na_2O กับ SiO_2

ค่า SiO_2 69.86-75.98% (รวมหิ้งหินและไฟล์ต์) Al_2O_3 12.44-16.36%, CaO 0.04-0.9%, MgO น้อยกว่า 0.01-0.4% Na_2O น้อยกว่า 0.01-3.58%, K_2O 3.58-6.21%, Fe_2O_3 0.79-2.84%, MnO 0.012-0.2%, TiO_2 0.05-0.29% และ P_2O_5 0.03-0.16% รูป 2.1-4-1 และ 2.4-4-2 แสดงปริมาณออกไซด์ของธาตุหลักต่างๆ เหล่านี้ ค่า SiO_2 มากกว่า 72% (ยกเว้นหิ้งหินที่ 6) ค่า Si, Al และ K สูง ส่วนค่า Ca, Mg และ Na ต่ำ ค่า Na จะลดลงมากในกรณีที่หินแกรนิตมุ่งหรือเปลี่ยนสภาพมาก เช่น หิ้งหินที่ 1,3 และ 5 ทำให้ค่า $\text{K}_2\text{O}/\text{Na}_2\text{O}$ ในหิ้งหินที่ 6 ลดลงมาก แต่หินแกรนิตที่หิ้งหินที่ 1,3 และ 5 ไม่ได้เปลี่ยนสภาพมาก แต่เปลี่ยนไปทางด้านการหักห้าม เช่น หิ้งหินที่ 1,3 และ 5 ทำให้ค่า $\text{K}_2\text{O}/\text{Na}_2\text{O}$ ในหิ้งหินที่ 6 ลดลงมาก (รูปที่ 2.4-4-5)

ค่า Rb สูงกว่าค่าปกติมาก เนื่องจากเป็นหินแกรนิตที่นำแร่ดีบุก โดยเฉพาะค่า 331 และ 188 จากหิ้งหินที่ 14 และที่ 3 ซึ่งเป็นแอฟไฟล์ต์ และหินแกรนิตจากบริเวณรอยสันผัสทางใต้ของพลูตอน ค่า W, Nb, Y, La และ Ce จากหินแกรนิตอ่อนเยี้ยดามากกว่าค่าที่ได้จากบริเวณอื่น ค่า B มากในหินแกรนิตหิ้งหินจากบริเวณวิจัย ส่วนค่า Ba และ Sr ต่ำ (ตารางที่ 5, รูปที่ 2.4.4-3 และ 2.4.4-4)

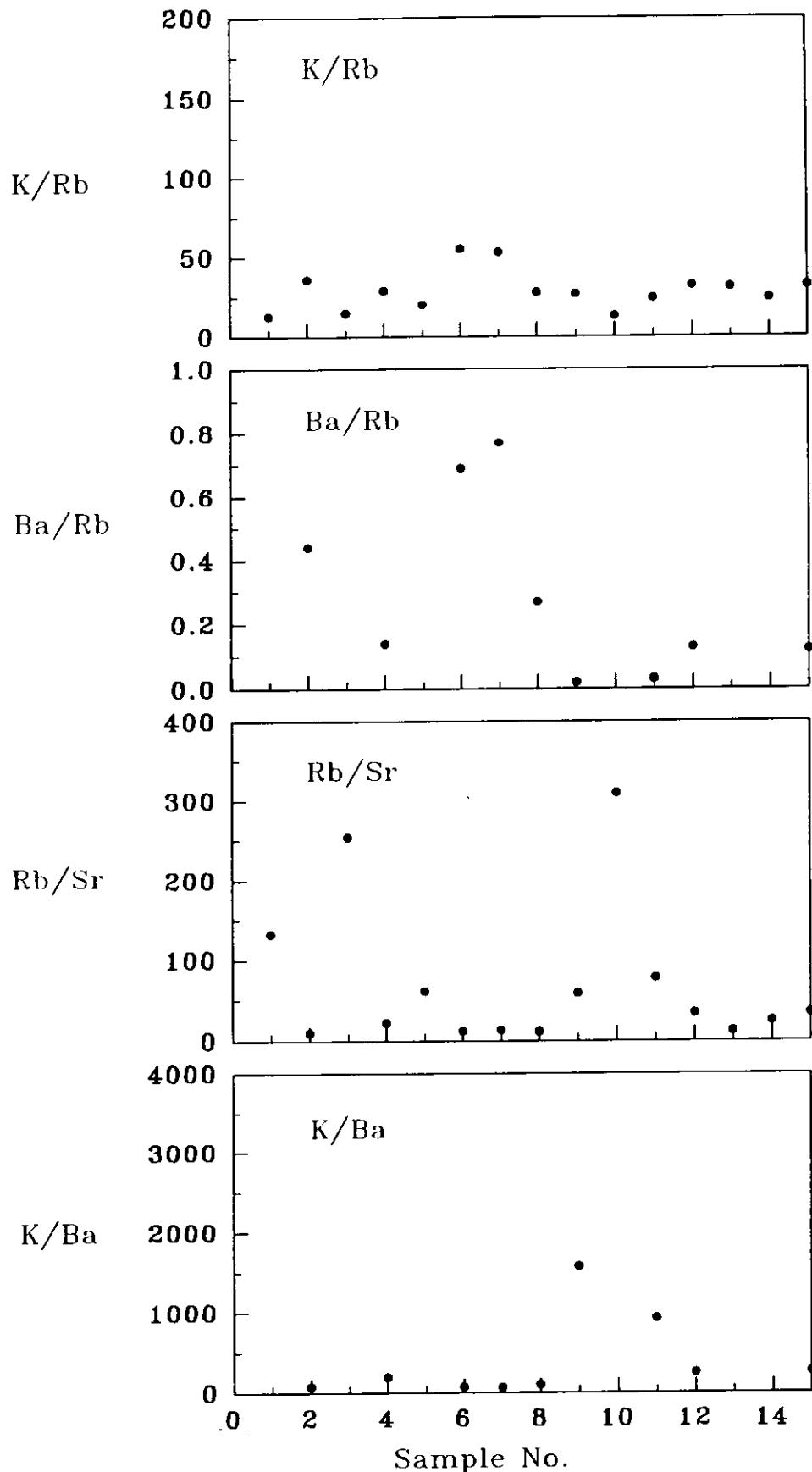
ตารางที่ 6 รูปที่ 2.4.4-6 และรูปที่ 2.4.4-7 แสดงอัตราส่วนของธาตุ K/Rb , Ba/Rb , Rb/Sr , K/Ba และ $\text{K}_2\text{O}/\text{Na}_2\text{O}$ ค่า K/Rb และ Ba/Rb น้อย บอกดึงมีการเกิดแร่ (mineralization) ในหินแกรนิตอ่อนเยี้ยดามาก ก็บอกดึงว่ามีสภาพการเกิดแร่ ค่า $\text{K}_2\text{O}/\text{Na}_2\text{O}$ ของหินแกรนิตอ่อนเยี้ยดามาก ต่ำกว่า 1.29-1.84 น้อยกว่าของหินแกรนิตบ้านคลองใหญ่ ซึ่งมีค่า 2.2-3.04 ค่า $\text{K}_2\text{O}/\text{Na}_2\text{O}$ ของพลูตอนทางใต้ 2.13-3.71 สูงกว่าของพลูตอนทางตะวันตก ซึ่งมีค่า 1.22-2.68 ค่า A/CNK ระหว่าง 1.24-1.77 ซึ่งมากกว่าหนึ่งจัดว่าเป็นพวก peraluminous granite (shand, 1974) และอยู่ในเกณฑ์ของ S-type granite เพราะว่าค่ามากกว่า 1.1 ตาม Chappell and White (1974)

ตารางที่ 6 แสดงอัตราส่วนของธาตุ K, Rb, Ba, Sr, และ Na ในหินแกรนิตสีวง

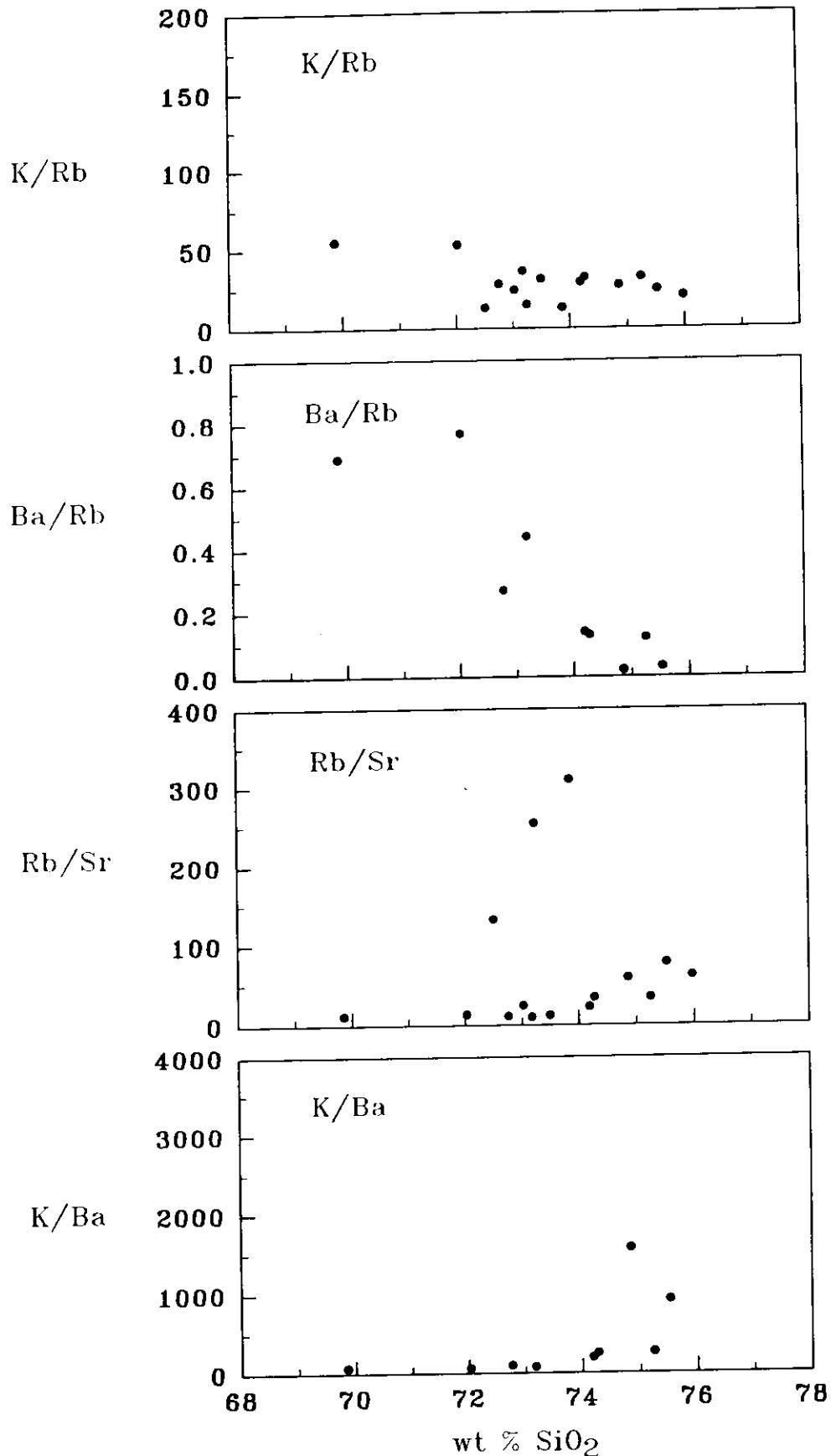
Sample No.	K/Rb	Ba/Rb	Rb/Sr	K/Ba	K_2O/N_2O	Mol. A/CNK
2	36	0.44	10	83	2.38	1.30
4	29	0.14	22	202	2.24	1.42
6	55	0.69	12	79	2.68	1.49
7	53	0.77	13	70	3.51	1.43
8	28	0.27	11	104	1.66	1.24
9	27	0.22	58	1,577	3.71	1.77
10	13		309		3.04	1.71
11	24	0.03	77	925	2.20	1.32
12	32	0.13	34	256	1.29	1.34
13	31		12		1.84	1.24
14	24		24		2.13	1.63
15	32	0.12	34	268	1.22	1.30

Mol. = molar ; A = Al_2O_3 ; C = CaO ; N = Na_2O ; K = K_2O

N.B. Sample numbers are the same from those as shown in Table 4

รูปที่ 2.4.4-6 แสดงค่า K/Rb , Ba/Rb , Rb/Sr , K/Ba
ในหินแกรนิตลิว

รูปที่ 2.4.4-7 แสดงการแปรผันของ K/Rb , Ba/Rb ,

Rb/Sr , K/Ba กับ SiO_2

2.5 ธรณีวิทยาโครงสร้าง

2.5.1 รอยคดโค้ง (folds) หมวดหินนาทวีซึ่งมีอายุตั้งแต่ Middle ถึง Late Triassic เกิดการคดโค้งทำให้หินที่เกิดต่อเนื่องกันหักงอขึ้นที่นิคด์โค้งพับผ้า (isoclinal folds) เช่น ที่คานกรด (กริด 921,482) โดยมี fold axis แนว N.200° มุนเท 90°NW. และขึ้นที่นิคด์โค้งนอนหัน (recumbent folds) ที่บ้านคลุมพี (กริด 056,654) โดยมี fold axis แนว N.65° ขนาดของรอยคดโค้งหนึ่งเมตร ส่วนหุ้นที่หินเคลื่อนตัวหันโค้งรูปประทุน (anticlines) และขึ้นที่หันโค้งรูปประทุนหงาย (synclines) แบบสมมาตร (symmetrical folds) สลับกันลักษณะดังกล่าวพบในรูปของขั้นที่เดียงเท ซึ่งจะผลิตสองข้างทางหลังหลายเลข 42 ระหว่างอำเภอนาทวี-บ้านคำไฟล (รูปที่ 2.5) ตอนปลายยุค Triassic-ต้นยุค Jurassic พลูตอกลิ่งดันแทรกขึ้นมาทำให้แนวขั้นที่หันโค้งเปลี่ยนไปจากเดิม หลังจากเกิดการคดโค้งของขั้นที่หัน ก็เกิดรอยแยก และรอยเลื่อนซึ่งเป็นช่องทางให้สายแร่ควรต์แทรกขึ้นมาในช่วงปลายการยืดตัวของพลูตอก รอยแยกและรอยเลื่อนบางแนวอาจเกิดขึ้นก่อนการแทรกของพลูตอก แต่บางแนวอาจเกิดขึ้นขณะที่มีการดันตัว หรือเกิดขึ้นภายหลังการดันตัวของพลูตอก

2.5.2 รอยแยก (Joint)

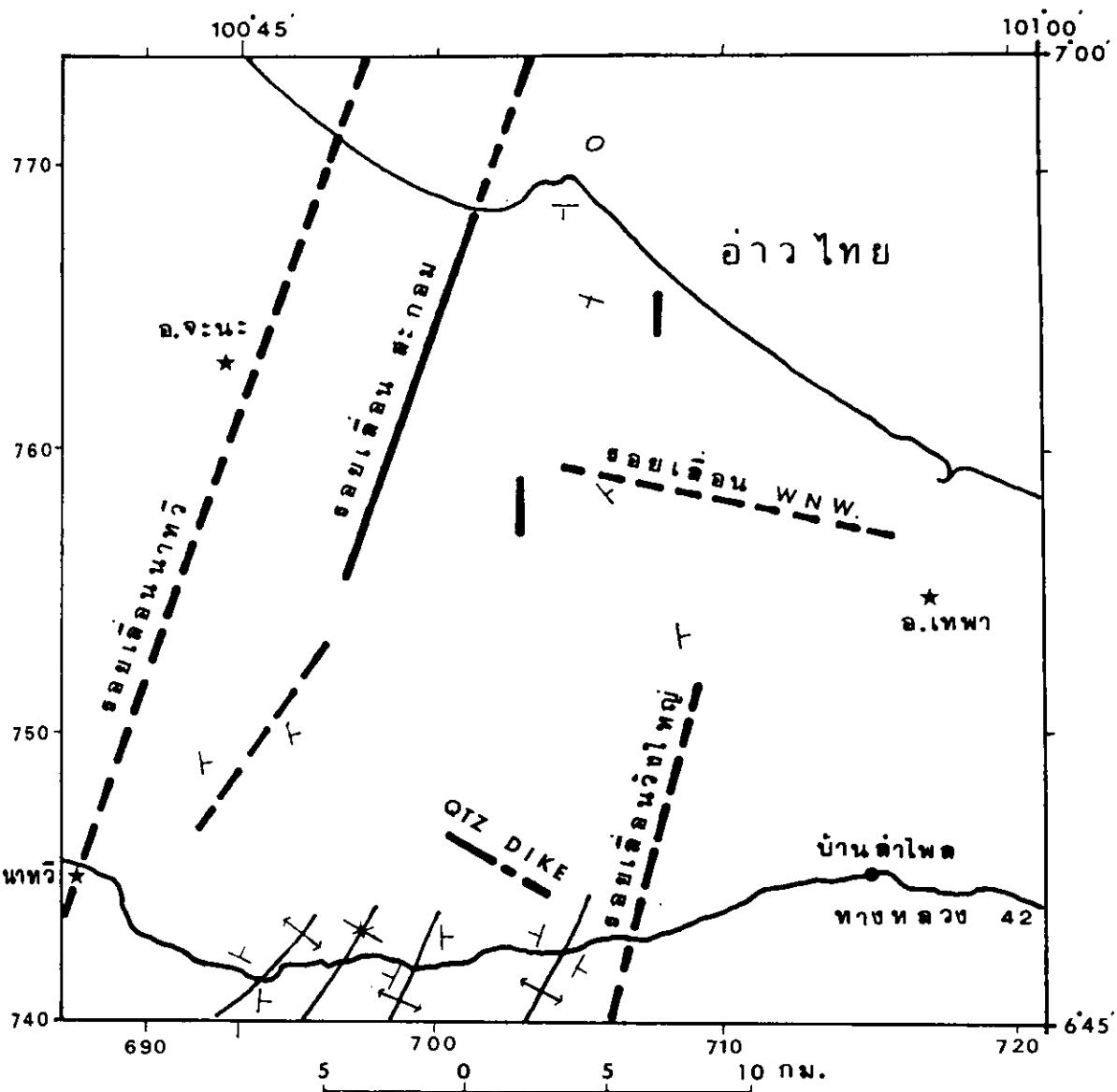
รอยแยกเท่าที่เก็บข้อมูลอย่างหมายๆ จากจุดที่สำรวจ พบร่องแนวโดยประมาณ N.W., NW. และ E. มุนเทตั้งแต่ 55°-90° ซึ่งเป็นแนวของสายแร่ควรต์ที่ในบริเวณนี้

2.5.3 รอยเลื่อน (fault)

รอยเลื่อนในบริเวณทำวิจัยมีแนวเด่นอยู่ 3 ทิศทาง คือ NNE., N. และ WNW.

2.5.3.1 รอยเลื่อนทิศทาง NNE. เป็นรอยเลื่อนใหญ่มี 3 บริเวณ ได้แก่

1) รอยเลื่อนนาทวี อ่ายุทางตะวันตก (ขอบของพื้นที่สำรวจ) พาดผ่านอำเภอนาทวี-ที่ราบลุ่มน้ำนาทวี-อำเภอจะนะ ออกสู่อ่าวไทย รอยเลื่อนนี้อาจเป็นส่วนที่ต่อเนื่องจากปะเทเคนมาเลซีย์ซึ่งเป็นรอยเลื่อนตามแนวระดับ (strike-slip faults) (Gobbet and others, 1973) เฉพาะในเขตพื้นที่สำรวจ มีความยาวประมาณ 35 กม. รอยเลื่อนนี้อ้างตาม Grant-Mackie and others (1980) มีทิศทางเดียวกับรอยเลื่อนสงขลา-สະเดาที่ Charusiri (1980) รายงานว่ามีการเคลื่อนในตอน Early Cretaceous (ca. 122 Ma)

↑ ชั้นหินโค้งรูปประทุน (anticline)

* ชั้นหินโค้งรูปประทุนหงาย (syncline)

— — รอยเลื่อน เส้นประ-โคลประนาณหรือที่คาด

แนวระดับและการเทหของชั้นหิน

รูปที่ 2.5 แผนที่แสดงรอยคอกโค้งและรอยเลื่อนในไทย

2) รอยเลื่อนสะกออม ทางตะวันออกของคุนกรด (กริด 935,490) ผ่านตะวันออกของคุนลาน (กริด 965,560)-คุนจำศิล (กริด 985,595)-บ้านปากบางเทพา (กริด 021,682) ออกสู่อ่าวไทย ความยาวประมาณ 23 กม. หลักฐานเกี่ยวกับรอยเลื่อนมีดังนี้ ตะวันตกของคุนท่าล้อ (กริด 954,505) ขั้นทินแสดงการเลื่อน ตะวันออกของคุนจำศิล(กริด 982,597) ขั้นทินถูกบดแตก-บอกดึงการเลื่อน บริเวณก่อนถึงบ้านปากบางเทพา (กริด 016,674) มีหินกรวดเหลี่ยมรอยเลื่อน เก็บเดียวกับที่บ้านปากบางเทพา (กริด 022,681)

3) รอยเลื่อนวังใหญ่ ทางตะวันออกของคุนหมัก (กริด 060,427) ผ่านบ้านวังใหญ่ (กริด 065,447)-บ้านโละบอน (กริด 066,469)-บ้านใหม่เหนือ (กริด 068,507) ความยาวประมาณ 15 กม. รอยเลื่อนแนวนี้สรุปจากแนวของขั้นทินทั้ง 2 ฝั่งของรอยเลื่อนที่มาตัดกัน

2.5.3.2 รอยเลื่อนทิศทาง N-S เป็นรอยเลื่อนขนาดเล็ก พบรอย 3 บริเวณ

1) **บ้านแซะ** (กริด 016,575) รอยเลื่อนที่จุดนี้เป็นรอยเลื่อนย้อน (reverse fault) แนว N.0° เท 75°E. ทิบพื้นซึ่งอยู่ทางตะวันออกเลื่อนนี้ displacement วัดได้ประมาณหนึ่งเมตร พบรอยในขั้นทินเชิร์ตคลดโคง สลับกับหินทรายเม็ดเล็ก

2) **คุนบุรา** (กริด 077,648) รอยเลื่อนแนว N.0° เท 40°E. พบรอยในหินเชิร์ตสลับหินโคลน ขั้นทินเชิร์ตไม่เรียบ-เป็นคลื่น

3) **คุนลิวง** (กริด 951,487) รอยเลื่อนย้อนมุมต่ำ (thrust fault) แนว N.0° เท 30°E. พบรอยในขั้นทินทรายสลับกับหินดินดาน

2.5.3.3 รอยเลื่อนทิศทาง WNW เป็นรอยเลื่อนที่ผู้สำรวจอ้างขึ้นโดย อาศัยแนวขั้นหินของหมู่หิน พังสองมีแนวตัดกัน เริ่มจากบริเวณบ้านทุ่งเนียง (กริด 104,591) ไปถึงคุนวังพัง (กริด 022,631) รอยเลื่อนนี้เป็นรูแนวสันผสานของหมู่หินเชิร์ตซึ่งอยู่ทางเหนือกับหมู่หินเศษขึ้น ยาวประมาณ 13 กม.

2.5.3.4 รอยเลื่อนทิศทางอื่น นอกจากรอยเลื่อนที่มีทิศทางดังที่กล่าวมาแล้ว ยังมีรอยเลื่อนขนาดเล็ก ที่มีทิศทาง N.150° เท 75°SW. ที่บ้านปากบาง (กริด 021,682) N.350° เท 45°NE. ที่บ้านพรุลุมพี (กริด 056,654) N.278° เท 80°NE. ที่เหมืองแร่สิริอนันต์ (กริด 954,501) รอยเลื่อนย้อนมุมต่ำที่เหมืองแร่กิจจอง (กริด 948,481) N.5° เท 40°SE. และ N.30° เท 10°SE. เหมืองแร่สหผล (กริด 956,447) N.260° เท 45°NE. และที่เหมืองแร่เกาะสน้ำ (กริด 081,539) มีรอยเลื่อนยาว 30-200 ม. แนว N.310°-N.340° เท 60°-85°NE.

2.5.3.5 ข้อสังเกต รอยเลื่อนย้อนบุนเดิม ในบริเวณนี้จะมีทิศทางประมาณเหนือ-ใต้ เอียงเท่าปีทาง
ตะวันออก-ตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนรอยเลื่อนยาวจะเป็นรอยเลื่อนตามแนวระดับ ซึ่งอยู่ในแนวประมาณ
ตะวันออกเฉียงเหนือ